

Aan: de President van de Republiek Suriname
Zijne Excellentie Chandrikapersad Santokhi
Alhier

Paramaribo, 14 oktober 2024

Betreft: ONDERHOUD MONUMENTALE PANDEN & GEBEDSHUIZEN

Mijnheer de President,

Het behoud van zowel het materieel als het immaterieel erfgoed dat onze voorouders ons hebben nagelaten is een belangrijk onderdeel van de identiteitsvorming van onze natie. Het is daarom gepast en noodzakelijk dat voor de bescherming en instandhouding van dit erfgoed er specifieke wetgeving bestaat. Echter, zoals met alle andere wetgeving, geldt ook in dit geval dat de wetten tevens ten dienste moeten staan van de ontwikkeling van land en volk, en die niet moeten stagneren.

Voor de bescherming en instandhouding van monumentale panden in stad en district, welke deel zijn van het materieel erfgoed, is er een monumentenwet, die in 2002 is aangepast. De in ons land aanwezige kerkgenootschappen en godsdienstige organisaties, die een groot aantal van deze monumentale panden bezitten, zijn noch bij de totstandkoming noch bij de aanpassing van voornoemde monumentenwet betrokken geworden. Dit is zeer betreurenswaardig, vooral waar deze wet een enorme last legt op de schouders van de eigenaren van monumentale panden. Wat wij ook betreuren is dat bepaalde voorzieningen die in de wet zijn opgenomen en die voor de eigenaren van deze panden bijzonder dienstig zouden zijn, nimmer zijn uitgevoerd. Het enige waarin deze wet heeft voorzien is de instelling van een commissie monumentenzorg, die, zoals de commissie het zelf omschrijft, optreedt als een 'waakhond' voor de bescherming van monumentale panden en slechts verboden oplegt aan eigenaren van deze panden.

Mede naar aanleiding van het bovenstaande willen het Comité Christelijke Kerken en de Interreligieuze Raad in Suriname, in dit gezamenlijk schrijven dringend uw aandacht vragen voor het dilemma waarmee de kerkgenootschappen en godsdienstige organisaties geconfronteerd worden. Vanwege deze wet wordt een enorme druk gelegd op het budget van de kerkgenootschappen en godsdienstige organisaties voor het in stand houden c.q. onderhouden van hun gebedshuizen. Wij benadrukken hierbij dat wij als eigenaren van monumentale panden en gebedshuizen volstrekt geen commercieel oogmerk hebben en derhalve niet kunnen terugvallen op winsten of andere financiële opbrengsten om de panden goed te kunnen onderhouden. Alle middelen die nodig zijn voor het onderhouden van de panden moeten worden onttrokken aan bijdragen die gelovigen geven voor het geestelijk werk.

Met verwijzing naar artikelen 10 en 11 van de aangepaste wet van 05 september 2002, houdende bepalingen inzake het behoud van monumenten etc., doen wij hierbij als kerkgenootschappen en godsdienstige organisaties een dringend beroep op u als Staatshoofd van de Republiek Suriname om reeds in de staatsbegroting van 2025 een voorziening te treffen waarmee de Overheid in staat zou kunnen zijn te voldoen aan hetgeen is verwoord in eerdergenoemde artikelen van de monumentenwet. Wij hebben geconstateerd dat sinds de afkondiging van deze wet in 2002 er nimmer een bedrag op de begroting is geplaatst voor dit doel.

Wij zijn ons er terdege bewust van de uitdagingen waarvoor de Overheid staat om 's lands huishouding adequaat te financieren. Wij willen derhalve dringend voorstellen dat er een mogelijkheid wordt gecreëerd voor particuliere eigenaren van monumentale panden, in het bijzonder de kerkgenootschappen en godsdienstige organisaties, om ook aanspraak te kunnen maken op de gelden die door de IDB ter beschikking worden gesteld via het Paramaribo Urban Rehabilitation Program, PURP. Na de twee eerste financieringsrondes waarvoor de renovatie van uitsluitend overheidsgebouwen in aanmerking zijn gekomen, achten wij het meer dan billijk dat ook de monumentale panden van particuliere eigenaren in aanmerking komen voor financiële hulp uit dit programma.

Verder willen wij bij u het voorstel neerleggen om de wetgeving op de BTW zodanig aan te passen dat investeringen die direct te maken hebben met onderhoud en renovatie van monumentale panden en gebedshuizen vrijgesteld worden van de BTW-plicht. Als eigenaren van monumentale panden en gebedshuizen weten wij als geen ander hoe groot de jaarlijkse financiële last is van onderhoud en renovatie van deze panden. De Overheid, als auteur van de monumentenwet, zou derhalve als tegemoetkoming deze eigenaren van deze panden enorm kunnen helpen door de extra verzwaren van deze financiële last te verwijderen door dispensatie van de BTW-plicht te verlenen. Vooral als wij ook in ogenschouw nemen dat deze belasting wordt toegevoegd bovenop andere financiële verplichtingen die wij reeds hebben jegens de Staat, waaronder de betaling van huurwaardebelasting en de betaling van BTW die geheven wordt op de brandverzekering van onze panden. Voor wat het laatste betreft willen wij u ook in overweging meegeven om op de brandverzekering van monumentale panden en gebedshuizen het 0%-tarief voor BTW in te voeren.

Wij verwijzen vervolgens naar artikel 12 lid 1 van de monumentenwet, dat aangeeft dat er bij staatsbesluit een beheersinstituut kan worden ingesteld voor de instandhouding en bescherming van monumentale panden. Wij appelleren aan dit artikel en doen hierbij het dringend verzoek dat een dergelijk beheersinstituut wordt ingesteld. Een vereiste daarbij moet zijn dat een adequate vertegenwoordiging van de particuliere eigenaren, die het merendeel van de monumentale panden bezit, opgenomen wordt in dit beheersinstituut. Onder de particuliere eigenaren bezitten de kerkgenootschappen het grootste aantal monumentale panden en derhalve zou tenminste een vertegenwoordiger van de religieuze groepen in het instituut moeten worden toegelaten.

Tenslotte willen wij dringend aanbevelen dat de huidige wet op monumenten van 2002 aan een herziening wordt onderworpen en dat er deze keer toch gedegen inspraak wordt geboden aan de stakeholders, waaronder behalve de Overheid ook de particuliere eigenaren van de panden, en de architecten. Een ernstige omissie in de huidige wetgeving is dat er geen mogelijkheid wordt geboden aan eigenaren van de panden om in beroep te kunnen gaan bij een hogere instantie c.q. de President, in geval de minister het advies van de commissie monumentenzorg overneemt. Daarnaast zijn wij van mening dat de monumentenwet in zijn huidige vorm met vrijwel onwrikbare verboden zorgt voor leegstand, verkrotting en waardedaling van de eigendommen, terwijl de wet juist naast de bescherming van het erfgoed een dynamische ontwikkeling van de stad mogelijk zou moeten maken. Tegen deze achtergrond zouden wij u derhalve in ernstige overweging willen geven in hoeverre het werkelijk in het belang is van onze stad om op de UNESCO werelderfgoedlijst te staan. Deze nominatie heeft in feite ertoe geleid dat wij als eigenaren en bewoners van Paramaribo niet langer zelf mogen beslissen over de inrichting en het aanzicht van onze stad, maar dat die macht volledig in handen is gelegd van een buitenlandse organisatie en waarmee wij dus helaas een deel van onze soevereiniteit hebben prijsgegeven.

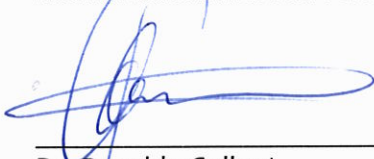
Handwritten signatures in blue ink, including a large stylized signature and several smaller ones.

Mijnheer de President,
de kerkgenootschappen en godsdienstige organisaties zijn eigenaren van een groot aantal monumentale panden en gebedshuizen in Paramaribo, die het tot een interessante bezienswaardigheid maken. Door velen in onze samenleving wordt gepronkt met het feit dat wij een stad zijn met een moskee en een synagoge pal naast elkaar, met een kathedraal als grootste houten gebouw van de regio, en andere zeer karakteristieke kerkgebouwen die onze stad sieren zoals de Grote Stadskerk, de Centrumkerk, en de Maarten Lutherkerk. Vanwege het toerisme verdient vooral de staat aan deze bezienswaardigheden en niet de kerken zelf. Wij vinden het daarom hoog tijd dat de Overheid bijdraagt in het onderhoud van deze monumenten.

Hoogachtend,

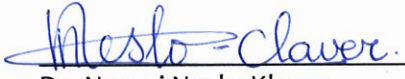
het Comité Christelijke Kerken,

+Karel Choennie, voorzitter
Rooms-Katholiek Bisdom Paramaribo

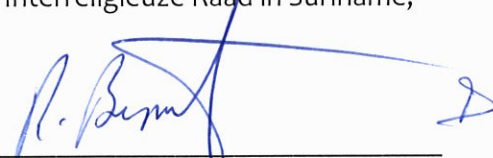

Ds. Rinaldo Gallant
Evangelische Broedergemeente in Suriname

Sabrina Williams
Leger des Heils

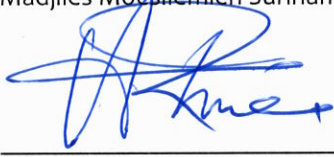

Ds. Urwin Holband
Evangelisch Lutherse Kerk in Suriname

Ds. Naomi Neslo-Klaver
Hervormde Kerk in Suriname

de Interreligieuze Raad in Suriname,

Robbert Bipat, voorzitter
Surinaamse Islamitische Vereniging

Adiel Kallan
Madjlies Moesliemien Suriname

Atmanand Ramcharan
Arya Dewaker

Ardjoen Gajadharsing
Sanatan Dharm Maha Sabha

Jules Donk
Israëlitische Gemeente Suriname

CC: Minister van Financiën & Planning
Minster van Onderwijs, Wetenschap & Cultuur
Voorzitter van de De Nationale Assemblée